

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۵/۱۲/۲۵

احسان الله ارينزی

افریقا

(قسمت یازدهم)

بورکینا فاسو Burkina Faso

قسمت دوم

جغرافیای اقتصادی:

نظر اجمالی: بورکینافاسو از کشورهای محاط به خشکه و پسمانده آفریقا و جهان است، که خاک بسیار ناتوان، باران های غیرمنظم، ذخایر طبیعی کم و نفوس زیاد دارد. همچنان گفته میشود که تمام زیربنای اقتصادی این کشور بشمول سکتور مخابرات و تکنالوژی معلوماتی آن عقب مانده و محدود میباشد.

80% مردم بورکینافاسو در سکتور زراعت مصروف کار اند؛ سکتوریکه هر سال از باران های زیان آور خساره مند میگردد. زراعت بورکینافاسو تاهنوز عنعنوی و دستی است که نمی تواند احتیاجات داخلی را مرفوع نماید. پنبه و طلا یکی بحیث محصول زراعتی و دومی از معادن از جمله صادرات مهم این کشور بحساب میروند. صادرات طلا 75% عواید صادراتی بورکینافاسو را تشکیل میدهد. اقتصاد دانان آفریقایی باور دارند که پیشرفت اقتصادی منظم درین کشور به تولید، پروسس، فروش و صادرات طلا و پنبه متکی است. چنانچه قیم این دو قلم در بازار های جهانی مناسب نباشد، عواید بورکینافاسو نتیجه نامطلوب بجا میگذارد.

حکومت بورکینافاسو در سال ۲۰۱۶ ستراتیژی جدید انکشافی خود را، برای سال های ۲۰۱۶ – ۲۰۲۰ اعلام نمود. این ستراتیژی برای تسریع روند انکشاف اجتماعی – اقتصادی، کاهش فقر، سرمایه گذاری بر منابع انسانی و فراهم آوری امکانات حداقلی زنده گی برای مردم این کشور طراحی شده بود. موافقت IMF برای کمک مالی سه ساله (۲۰۱۸ – ۲۰۲۰) به بورکینافاسو فرصت داد تا کسر بودجه را کاهش داده، از مصارف بیجای دولتی بکاهد، خدمات اجتماعی را بهبود بخشد و به سرمایه گذاری عامه اولیت قابل شود.

ختم بحرای سیاسی درین کشور، باعث بروز علایم مثبت پیشرفت اقتصادی شد. طبعاً احتمال هر نوع تکرار این نوع بحران ها باعث رسانیدن صدمه به اقتصادی این کشور شده میتواند. مشکلات سیاسی در کشور همسایه مالی، طغیان گروه الطوارق علیه دولت، مداخلات نظامی فرانسه در مالی، باعث بی اعتمادی های برای انکشاف اقتصادی – اجتماعی بورکینافاسو شده است.

بورکینافاسو در طویل المدت با مشکلات کمبود انرژی، ضعف زیربنای اقتصادی و سیستم ترانسپورت عقب مانده روبرو است که فایق آمدن بر آن ها به مدیریت، توانا، امکانات فراوان، ثابت سیاسی و کار مستمر دولت نیاز دارد. تولید ناخالص داخلی GDP: 57.15 بلیون \$ (۲۰۲۳).

رشد سالانه تولید ناخالص داخلی یا GDP: 2.96%

عاید سرانه سالانه: \$ 2500

ساختار سکتوری تولید ناخالص داخلی: زراعت 16.3%، صنعت 29.3% و خدمات 43.6%
انفلاسیون: 4.2% (۲۰۲۴).

نیروی کار: 6.46 میلیون نفر. زراعت 90%، صنعت و خدمات 10% (۲۰۲۴).

هزاران کارگر مرد بورکینافاسو برای کارهای فصلی به کشورهای همسایه میروند.

نرخ بیکاری: 5.2% (۲۰۲۰).

زندگی زیر خط فقر: 43.2%
 بودجه: عواید 4.64 بلیون \$ و مصارف ۴/۰۱ بلیون \$ (۲۰۲۲).
 صنعت: پروسس مواد خوراکی، صابون، تار نخی، منسوجات، سگرت، زیورات، سمنت، بسته بندی بایسکل، ترمیم و وسایط نقلیه و استخراج و پروسس بعضی مواد معدنی.
 رشد سالانه تولیدات صنعتی: 5.29% (۲۰۲۳).
 تولید برق: ۹۹۰ میلیون kWh (۲۰۱۶). از تیل 89.4%، از آفتاب 3.3%، از آب 6.9% و از منابع جدید 0.4% (۲۰۲۰).
 مصرف برق: ۱/۵۵ بلیون kWh،
 واردات برق: ۶۳۰ میلیون kWh،
 تولید تیل خام: صفر بیرل – روز (۲۰۱۸)،
 ذخیره تیل: صفر بیرل (اول جنوری – ۲۰۱۸)،
 مصرف تیل: ۲۳۰۰۰ بیرل – روز (۲۰۱۶)،
 واردات تیل: ۲۳۵۸۰ بیرل – روز،
 تولید گاز: صفر متر مکعب – سال (۲۰۱۷)،
 ذخیره گاز: صفر متر مکعب (اول جنوری – ۲۰۱۶).
 زراعت: 44.2% زمین های بورکینافاسو قابل زرع اند که 22% تحت کشت بوده و 22.2% ان را چراگاه ها تشکیل میدهد. 19.33% زمین های بورکینافاسو را جنگلات و 36.5% باقی مانده را کوه ها، دریاها، شهرها، مناطق کار و تولید و محلات بود و باش روستایی تشکیل میدهد. در سال ۲۰۱۶ موازی 550km² زمین این کشور کشت میشد. 90% مردم این کشور در عرصه زراعت و جنگلداری مصروف کار اند و 31% تولید ناخالص داخلی از همین سکتور بدست می آید. چوب، پنبه، موم، ارزن، برنج، لوبیا، جوار، کنجد، قهوه، ککو، خسته، سبزی، میوه، گوشت، لبنیات، تخم مرغ و علوفه از محصولات مهم زراعتی و مالداری بورکینافاسو بشمار میروند.
 مالداری: حاصلات سکتور مالداری در کشور بورکینافاسو، چه در سطح فارم ها و چه بحساب تربیت خانگی، در مقایسه با زراعت پرمفعت تر است. موجودیت چراگاه های سرسبز و وسیع یکی از عوامل این برتری است. دولت نیز تلاش دارد، تا سرمایه گذاری درین بخش را تشویق نماید. گاو ۹/۶۵ میلیون، بز ۱۵/۲ میلیون، گوسفند ۱۰/۲ میلیون، خوک ۲/۳ میلیون و حیوانات باری و بالاخره مرغ ۴۵/۶ میلیون قطعه.
 بورکینافاسو علاوه بر تولید گوشت حیوانات، سالانه بیشتر از ۱۸۷۰۰ تن ماهی صید میکند.
 معادن: منگیز، مس، سنگ آهن، یورانیم، بوکسیت، گرافیت، طلا، فاسفیت، چونه و زغال سنگ.
 صادرات: به ارزش مجموعی 5.91 بلیون \$ (۲۰۲۳).
 چوب، پنبه، حیوانات زنده، گوشت، موم، میوه خشک، قهوه، ککو، پوست، روده، طلا، سنگ آهن و زغال سنگ. شرکای بزرگ تجارتي: سوئزرلند 72%، امارات متحده عربی 10%، هند 3%، مالی 3% و ساحل عاج 2% (2023).
 واردات: به ارزش مجموعی 6.83 بلیون \$ (۲۰۲۳).
 ماشین آلات، وسایط نقلیه، پرزه جات، تیل و مشتقات آن، مواد خوراکی، منسوجات، اشیای استهلاکی، ادویه و مواد طبی، مواد کیمیاوی، میوه، سبزی، اسلحه و مهمات.
 شرکای بزرگ تجارتي: ساحل عاج 14%، چین ۱۳%، گانا 9%، روسیه ۹% و فرانسه 9%
 قروض خارجی: 3.56 بلیون \$ (۳۱ دسمبر – ۲۰۲۳)،
 واحد پولی: فرانک – Comminute Financiere African Frans (XOF)
 یک دالر امریکایی = ۵۵۸/۴۰ فرانک (۳۰ جون ۲۰۲۵).
 سال مالی: عیسوی (گریگوری)
 سیستم وزنی: متریک و اوزان محلی.
 ترانسپورت: بورکینافاسو 622km خط آهن، 15304km سرک (3642km پخته و 11662km خامه) دارد.

میدانهای هوایی: مجموعاً ۲۳ (۲۰۲۱)	پخته ۲	خامه ۲۱
رنوی طویلتر از 3047m	۱	-
رنوی از 2438m تا 3047m	۱	-
رنوی از 1524m تا 2437m	-	۳
رنوی از 914m تا 1523m	-	۱۳
رنوی کوتاه تر از 914m	-	۵

میدان های هلیکوپتر: ۵ (۲۰۱۹).

Air Burkina اولین شرکت خدمات هوایی ملکی این کشور است که در ۱۹۶۷ تاسیس شده و مسوولیت تمام پرواز های داخلی و پرواز به کشورهای همسایه و چند کشور دور را بعهده دارد. میدان هوایی بین المللی Ouagadougou حدود 98% مسافری و کارگو و پرواز های داخلی و خارجی بورکینافاسو را جابجا و تنظیم میکند.

این کشور در ۲۰۲۰ با ۳ بال طیاره ۱۵۱ هزار مسافر و ۱۰۰ هزار mt-km مال التجارة را انتقال داده است. ۴۴۷۰۰۰ موتر تیز رفتار، بس، لاری، تانکر و سایر وسایط نقلیه ساختمانی و معدنکاری (۲۰۱۹).

بنادر: بورکینافاسو بندر آبی ندارد.

مخابرات: کد تلفون ۰۰۲۲۶. تعداد تلفون های دیجتل 81000 و همراه ۲۴/۷ ملیون (۲۰۲۱). سیستم مخابرات بورکینافاسو کوچک اما در حال توسعه است. بورکینافاسو در سال ۲۰۰۶، نصف خدمات مخابراتی خود را به سکتور خصوصی سپرد. حالا این سهم تا 23% کاهش یافته و شرکت ملی مخابرات بورکینافاسو که قسمت بیشتر سرمایه آن، مربوط سکتور خصوصی است؛ برای عرضه خدمات اینترنت و تلفون های موبایل و دیجتل کار میکند. بورکینافاسو بخاطر تامین ارتباطات خارجی خود، برای ماهواره انتلسات (بحر اتلس)، در خاک خود یک ستیشن زمینی دارد.

رسانه ها: شرکت دولتی رسانه های بورکینافاسو یک کانال تلویزیونی، یک رادیوی AM و شش کانال رادیویی FM، دو روزنامه سراسری و ۶ جریده محلی و مجله دارد، بخش خصوصی ۱۴۸ رادیوی FM دارد. بورکینافاسو یکی از کشورهای آفریقایی است که مردم آن به شنیدن رادیو علاقه زیاد دارد. که به فرانسوی و ۱۳ زبان محلی، برنامه های متنوع نشر میکنند.

شرح وسایل انتشاراتی موجی در بورکینافاسو (۲۰۲۱)			
مراکز نشرات رادیویی	AM = 2 و FM 152	کل تعداد رادیو	۹,۰ ملیون
مراکز نشرات تلویزیونی	۸	کل تعداد TV	۶,۵ ملیون

کود اینترنت: bf.

مشترکین اینترنت: ۴/۶ ملیون. 22% مردم (۲۰۲۰).

انکشاف اجتماعی: بورکینافاسو بحساب تولید ناخالص داخلی و عاید سرانه سالانه از کشورهای عقبمانده افریقا و دنیا بشمار میرود. به اساس معلومات CIA World Factbook – 2020 هر باشند این کشور سالانه بطور متوسط \$ 2500 عاید دارد که حدود ۵ - ۶ بار بیشتر از عاید مردم افغانستان است.

39.3% مردم بورکینافاسو بالای ۱۵ سال (مردان 49.2% و زنان 31%) دارای تعلیمات متوسط، مسلکی و یا عالی هستند، تعلیم و تربیه برای اطفال ۷-۱۴ ساله در مناطق ایکه زبان شان فرانسوی است الزامی و اکثرأ رایگان است. بورکینافاسو در پهلوی تعلیم و تربیه رسمی، یکنوع سیستم آموزشی عنعنوی و غیررسمی نیز دارد که برای اطفال و جوانان ایکه اصلاً به مکاتب نمیروند، در قریه ها طراحی شده است. جوانان بطور متوسط ۹ سال درس میخوانند که نشاندهنده کمترین رقم در جهان است، 67% اطفال واجد شرایط به مکاتب میروند، دولت 5.8% تولید ناخالص ملی را به امر انکشاف معارف و تحصیلات عالی اختصاص داده و به سکتور خصوصی اجازه داده که در فراهم آوری زمینه های خوب تعلیم و تربیه برای اطفال و جوانان سهم بگیرد. تعلیم و تربیه در بورکینافاسو از کودکستان آغاز و پوهنتون ها پایان میرسد.

مکاتب ابتداییه ۶ سال (۷-۱۲ ساله) است که متعلمین در آن زبان محلی، زبان فرانسوی، مذهب، حساب، کارهای دستی و معلومات مدنی و جغرافیه کشور شان را می آموزند. مکاتب متوسطه ۴ سال (۱۳-۱۷ سال) اند که متعلمین به فراگیری زبان خارجی، جغرافیه، تاریخ، الجبر، علوم طبیعی و ورزش می پردازند. بعد ازین دوره لیسه می آید که ۳ سال است و شاگردان در آن فزیک، کیمیا، هندسه، الجبر، زبان خارجی و کمپیوتر می آموزند. بعضی جوانان بورکینافاسو بعد از دوره لیسه به مکاتب فنی و مسلکی میروند که ظرف دو سال تیوری و کار عملی وارد بازار کار شده، معاش دریافت میکنند، اما 75% فارغین لیسه ها وارد موسسات تحصیلات عالی و مسلکی و پوهنتون ها شده و تا درجه ماستری و دکتورا دوام میدهند.

بورکینافاسو ۲ موسسه تحصیلات عالی مسلکی (یک پولی تخنیک و یک انستیتوت تربیه معلم) و یک پوهنتون دولتی دارد که بنام پوهنتون Ouagadougou یاد میشود و فاکولته های هنرهای زیبا، زبان و ادبیات، علوم انسانی، حقوق و سیاست، اقتصاد، اداره، طب، علوم مربوط به زمین و کمپیوتر ساینس آن مشهور هستند.

شرح مراکز تعلیمی بورکینافاسو (۲۰۲۰)			
نوع مرکز تعلیمی	تعداد مرکز	مجموع آموزنده	مجموع آموزگار
مکاتب ابتدائی	۱۴۶۵۰	۳۰۹۰۰۰۰	۱۲۳۶۰۰
مکاتب متوسطه	۲۶۰۰	۳۰۲۵۰۰۰	۱۲۲۵۰۰
مکاتب فنی و مسلکی	۴۵۰	۱۱۷۰۰۰	۱۵۰۰۰
تحصیلات عالی	۳۰	۶۵۰۰۰	۴۷۰۰

بورکینافاسو ۲ روزنامه سراسری دولتی، ۱۴ روزنامه خصوصی و ۲۴۷ مجله، هفته نامه، ماهنامه و گاهنامه دارد که 30% به زبان فرانسوی و باقیمانده به زبان های محلی منتشر میشوند. هر سال بطور متوسط ۲۸۰ کتاب جدید علمی، هنری، ادبی، تخنیکی و معلوماتی نشر می شود و هر نفر سالانه بطور اوسط 0.1Kg کاغذ را برای نوشتن، خواندن و نشرات به مصرف میرساند که یک رقم کوچک است.

هوای بورکینافاسو خوب و محیط زیست آن قناعت بخش است. تا حال بیمه های درین کشور وجود ندارند که با نیازمندان و مستمندان در اوقات بیماری، معلولیت، بیکاری، تقاعد و مرگ کمک کند.

دولت بارکینافاسو 6.4% تولید ناخالص داخلی خود را به صحت مردم (کلنیکها، شفاخانه ها، واکسین، دندان، زیبایی، ادویه، تحقیقات و امور انکشافی) اختصاص داده (۲۰۱۹)، افزایش سالانه نفوس 2.53% است (۲۰۲۲) که در دنیا درجه بیستم را به خود اختصاص میدهد، در ۱۰۰۰ طفل نو تولد ۴۹/۴۲ نفر میمیرند که در دنیا بیستم میشود، عمر وسطی مردم بیشتر به ۶۳/۴۴ نزدیک شده، یک زن در کل عمر بطور وسطی ۴/۲۷ طفل دنیا می آورد که در دنیا جایگاه بیست و دوم را دارد، 16.4% کودکان زیر پنج سال وزن کافی ندارد، 94.7% مردم به آب صحتی آشامیدنی دسترسی دارند، 90.8% تشنابها صحتی و عصری اند، حدود ۹۷۰۰۰ نفر با HIV/AIDS زندگی میکنند. هر سال بطور متوسط ۳۳۰۰ نفر بعلت این مریضی از بین میروند و در هر ۱۰۰۰۰۰ نفر ۱۵ نفر توپرکلوز دارند. حقوق زنان درین کشور تا حدی زیادی مراعات نمیشود، سطح پایین سواد و دانش، مشکلات اقتصادی، عادات پسمانده قبیلوی باعث شده که این حقوق بصورت درست مراعات نشده و زنان از روز تولد تا روز مرگ، زنده گی پر از درد و رنج و مشکلات میداشته باشند.

در بارکینافاسو برای هر ۳/۳۴ نفر یک TV، به ۲/۴ نفر یک رادیو، به ۲۵ متعلم ابتداییه یک معلم، به ۱۴ محصل یک استاد، به ۲۹۳ نفر یک تلفون دیجتل، به هر نفر بیشتر از یک تلفون همراه، به ۱۰۰۰۰ نفر یک داکتر عمومی، به ۱۰۰۰۰ مریض ۲/۴ نرس و به ۶۵۰۰ یک بستر شفاخانه میرسد، 22% مردم برق (شهری 69% و دهاتی 2%) و 22% انترنت دارند.

قوای مسلح: قوای زمینی، قوای هوایی، پولیس و ژاندارم ملی. سن خدمت عسکری: 18 سالگی، داوطلب، زنان در تشکیلات قوای مسلح بورکینافاسو در امور خدماتی ولوژستیکی کار کرده میتوانند.

ذخیره افراد احتیاطی برای خدمت عسکری (۱۶ - ۴۹ ساله): مرد ۳۷۳۶۰۰۰ نفر سال (2010)، افراد مناسب برای خدمت عسکری: مرد ۲۳۶۶۰۰۰ نفر، تعداد افرادی که سالانه به سن عسکری میرسد: مرد ۱۹۳۹۰۰ نفر، سهم مصارف عسکری در تولید ناخالص داخلی: 2.4% (۲۰۲۴).

منازعات منطقوی: بورکینافاسو، مالی، نایجر و بنین در قسمت رفت و آمد و حمل و نقل غیرقانونی افراد و اموال، در مناطق سرحدی خود مشکلات دارند. درین اواخر مالی و بورکینافاسو تصمیم گرفته اند که سرحدات شان را نشانی نموده و پیلرها را جابجا کنند. یک مشکل مشابه با نایجیر در سال ۲۰۱۰ با محکمه بین المللی در میان گذاشته شد تا راه حلی برای آن بیابد.

بینین و بورکینافاسو قاطعانه تصمیم گرفته اند که منازعه سرحدی در منطقه قریه Koualou خود را به پایان برسانند. مواد مخدر: بورکینافاسو در قسمت کشت، تولید، تجارت و ترانزیت مواد مخدر موفقیت های دارد و تقریباً یک کشور عاری از مواد مخدر دانسته میشود.

تاریخ: خاک ولتای علیا (بالا) یا بورکینافاسو در زمانه های قدیم مربوط به امپراطوری موسی **Mussi** بود. گفته میشود که پدران و اجداد باشندگان ولتای علیا که امروز، در آن سرزمین زنده گی میکنند، طی قرون ۱۱ - ۱۳ از مناطق دگر به این سرزمین کوچیده و سه سلطنت جداگانه ایجاد نموده بودند که نیرومندترین آنها، سلطنت واگادوگو بود. این سلاطین بعد از قرن ۱۴، پس از جنگ های دوامدار با حکومت های مناطق همسایه مالی **Mali** و سونگهای **Songhai** ضعف گردیده و آهسته - آهسته از پا درآمد.

ولتای علیا در آن وقت یک کشور محاط به خشکه در غرب افریقا بود. که زیاد شناخته نشده بود و در انزوا بسر میبرد. مونگو پارک **Mungo Park** نخستین اروپایی ای است بود که به ولتای علیا رفته و آنرا مشاهده نموده است. فرانسوی ها در اوایل قرن ۱۹ برای تصرف ولتای علیا دست به کار شده، اولاً حمایت رهبران محلی واگادوگو را بدست آورده و به کمک آنها تا اواسط قرن ۱۹، سراسر خاک این کشور تحت کنترل عساکر فرانسوی قرار گرفت. از سال ۱۸۹۶ تا سال ۱۹۰۶، اذیت و آزار مردم بومی ولتای علیا شدت بیشتر گرفت، فرانسوی ها مردم را بسیار آزار میداد. یکعده مردم مناطق مرکزی را با خانه و کاشانه و حیوانات اهلی متواری ساخته و مقتول ساختند. این حملات عساکر فرانسوی بقدری خونین و آشکار بود که تعدادی از مردم به سوی مناطق همسایه به طور خاص بطرف گانا فرار کردند.

در ۱۹۱۹ فرانسوی ها مناطق بالای دریای ولتا را با افریقای غربی امپراطوری فرانسه ضمیمه نموده و نام آنرا ولتای علیا گذاشت.

در سال ۱۹۳۲ فرانسه خاک ولتای علیا را به هشت حصه تقسیم و آنها را با سایر مستعمرات فرانسه (سودان، ساحل عاج، مالی و نایجیر) ضمیمه کرد. بااین تقسیمات کشور ولتای علیا از نقشه سیاسی افریقا محو شد. در جریان همان سال ها که کار و پیکار برای آزادی کشورهای افریقای از زیر نوع اروپایی ها شدت می گرفت و جنبش های آزادی خواهی یکی پی دگر قدمی افراشتند، مردم ولتای علیا با همبستگی برای استقلال کشور شان دست به قیام زد و مقاومت در برابر نظامیان فرانسوی شدت گرفت. در سال ۱۹۴۷ قسمت های جدا شده ای این کشور باز باهم یکجا شده و دوباره کشور ولتای علیا را تشکیل دادند که مانند سایر مستعمرات از طرف فرانسه اداره میشد. پس از پایان جنگ جهانی دوم اتحادیه ملی تجارت و احزاب سیاسی در ولتای علیا به تشکیل شدند. در سال ۱۹۵۸ قانون اساسی جدید فرانسوی برای ولتای علیا تصویب گردید، شوراها محلی به میان آمدند و به این کشور خودمختاری داخلی داده شد.

در انتخابات پیش از استقلال که دولت فرانسه با آن موافق بود، موریس یامیوکو که قبل از استقلال نخست وزیر بود، در سال ۱۹۵۹ بحیث نخستین رییس جمهور ولتای علیا انتخاب گردید. بعد از تقویت بیشتر جنبش ملی آزادی، فرانسه به روز ۵ اگست سال ۱۹۶۰ استقلال کامل ولتای علیا را به رسمیت شناخت و این کشور عضویت ملل متحد را بدست آورد.

در انتخابات سال ۱۹۶۵ ولتای علیا، مردم یک بار دگر آرای شان را برای موریس یامیوکو، به صندوق ها ریختند و او یک بار دگر اطمینان داد که به کشور خود وفادار است و به مردم خدمت میکند. در سال ۱۹۶۶ یامیوکو در نتیجه کودتای دگرمن ابوبکر سانگولا لامیزانا از کار برکنار و یک شورای نظامی رهبری این کشور را به عهده گرفت. به دنبال به قدرت رسیدن این نظامیان فضای ترس و وحشت مسلط گردیده و ۲۵٪ تمام ساکنین کشور دست به مهاجرت زده و به کشورهای همسایه پناه بردند. در سال ۱۹۸۰ طی یک کودتای دگر دگرمن سایه رزبو و قدرت سیاسی را بدست گرفت. پس از آن در ولتای علیا سه کودتای یکی پی دگر بوقوع پیوستند.

نخستین آن در ماه نومبر ۱۹۸۲، دومین آن در ماه ۱۹۸۳ و سومین به روز چهارم اگست ۱۹۸۳ بوقوع پیوستند. رهبر سومین کودتا بنام توماس سانکارا یک افسر جوان بود که به زودترین فرصت ممکن دست به یک سلسله اصلاحات بنیادی و دموکراتیک زد که توجه سربازان، نیازمندان و مستمندان را جلب نموده و محبوبیت سانکارا در میان مردم افزایش داد.

سانکارا نام کشور خود را بورکینافاسو **Burkina faso** گذاشت که مورد پذیرش مردم قرار گرفت. سانکارا روز ۵ دسمبر ۱۹۸۷ در جریان یک کودتای دگر، تحت رهبری دگروال بلسه کومپاوری **Blaise Comaore** کشته شد.

در ماه سپتمبر سال ۱۹۸۹ کومپاوری چهار تن از افسران عالی رتبه قوای مسلح را به اتهام کودتای دگری گرفتار و به دار آویخت.

در بورکینافاسو نخستین انتخابات آزاد در سال ۱۹۹۵ برگزار گردید که توماس سانکارا به اساس خواست و آرای مردم بحیث رییس جمهور کشور انتخاب شد.

در جریان همه پرسی ماه جولای ۱۹۹۱م بورکینافاسو، تعدیلات در قانون اساسی این کشور صورت گرفت و انتخابات برای دوره چهارم ریاست جمهوری نیز پذیرفته شد و درین زمینه تصامیم اتخاذ گردید.

یک سال پس از آن باز هم بلسه کومپاوری کرسی ریاست جمهوری را حفظ نمود و یوسف و در ایکو بحیث نخست وزیر تعیین شد.

در سال ۱۹۹۲ ارزش پولی ملی بورکینافاسو پایین آمد و مردم به جاده ها ریختند، راهپیمایی های صورت گرفت و صدای اعتراض مردم بخاطر بحران اقتصادی بلندتر شد. با اوجگیری بحران، یوسف و در ایکو کنار رفت و جای او را کریستین کابوره گرفت. در نتیجه تلاش نخست وزیر جدید، بورکینافاسو عضویت سازمان جهانی تجارت را بدست آورد. انتخابات ۱۹۹۸ در بورکینافاسو از سوی مخالفان دولت تحریم گردید، اما کومپاوری موفقیت خود را اعلام نمود.

روز سیزدهم ماه نومبر ۲۰۰۵ بار دیگر انتخابات در بورکینافاسو برگزار شد که به نفع بلسه کومپاوری تمام شد. احزاب مخالف و اپوزیسیون دولت، این انتخابات را نیز مانند انتخابات گذشته شفاف ندانسته و ادعا نمودند که انتخابات با تخطی و تقلب زیاد همراه بود؛ اما رییس جمهور کومپاوری اعلام نمود که در انتخابات ۲۰۱۵ نیز وارد میدان شده و خود را نامزد خواهد کرد.

بورکینافاسو از کشور های فقیر و نادار افریقا است که خشکسالی همیشه به آن زیان میرساند و مردم آن بسیار ناتوان هستند. در سال ۲۰۱۲ بورکینافاسو به عنوان کشوری شناخته شد که مصونیت مواد غذایی در آن، در پایینترین سطح خود قرار داشته و مردم با تکالیف سو تغذی و امراض گوناگون دست به گریبان هستند.

مردم بورکینافاسو که از ریاست جمهوری چندین ساله کومپاری به ستوه آمده بودند، از ترس اینکه او بعد از ۲۷ سال باز هم به کار دوام خواهد داد، به جاده ها ریخته، شوری ملی را آتش زدند و تلویزیون ملی را در اختیار گرفتند. کومپاری مجبور به استعفی شد (۳۱ اکتوبر ۲۰۱۴) و جنرال اسحاق زیدا ریاست دوره انتقالی را بدوش گرفت.

روز ۱۶ سپتمبر ۲۰۱۵ قطعه محافظت ریاست جمهوری، رییس دوره انتقالی و نخست وزیر را محبوس نموده و ایجاد شوری ملی دموکراسی را اعلام نمود. یک هفته بعد رهبر کودتا از مردم معذرت خواسته و اداره را دوباره به بخش ملکی واگذار نمود.

در انتخابات نومبر ۲۰۱۵ رخ کابوری Roch Christian Kabore با بیشتر از 53% رای مردم بحیث رییس جمهور حلف وفاداری یاد کرد. کابوری در انتخابات نومبر ۲۰۲۰ باز هم و با رای بیشتر در قدرت باقی ماند.

در ماه فبروری ۲۰۱۶ حملاتی بر یک بار و یک هتل در دو شهر بورکینافاسو صورت گرفت که مسوولیت آن را القاعده مغرب اسلامی بدوش گرفت. این نوع حملات در سال های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹، مخصوصاً در مناطق شمالی و شرقی این کشور باز هم تکرار شد.

در ماه جنوری ۲۰۲۲ باز هم کودتایی به ریاست جمهوری کابوری پایان داد و پاول سان دوگو دامیبا Paul Sandaogo Damiba خود را رهبر کشور اعلام نمود که بعداً توسط شوری قانون اساسی نیز تایید شد. این شوری را قانون اساسی را دوباره مرعی الاجرا دانسته و عمر دولت نظامی را سه سال معین نمود.

رییس جمهور کومپاروی که در سال ۱۹۸۷ از راه کودتا بقدرت رسیده بود، در ۲۰۱۴ بعلت مخالفت های سراسری مردم و احزاب سیاسی فعال مجبور به استعفی شد. مخالفین مدعی بودند که کومپاری مواد قانون اساسی را برای حفظ قدرت خود رعایت نمیکند و در راه سعادت مردم کشور سنگ اندازی میکند.

بعد ازین استعفی یک اداره موقتی انتقالی تشکیل شد، تا زمینه را برای تدویر انتخابات پارلمانی و ریاست جمهوری، مطابق مفاد قانون اساسی فراهم آورد.

در سال ۲۰۱۵ رخ مارک کابوری Roch Marc Kabore با رای مردم، بحیث رییس جمهور بورکینافاسو حلف وفاداری یاد نمود. وی در انتخابات سال ۲۰۲۰ نیز برنده اعلام شد. در سال ۲۰۲۲ اردو دست به کودتا زد. در اواخر ماه دگرمن باول دامیبا Pual Damiba، رییس جمهور قانونی کشور کابوری را برانداخت و خود را رهبر نظامی کشور اعلان نمود. در ماه سپتمبر دگرمن ابراهیم تراوری Ibrahim Traori باز کودتا نمود و خود را رییس دوره موقت خواند. قرار بود که انتخابات ریاست جمهوری در جولای ۲۰۲۴ تدویر یابد که بعلت تشویش های امنیتی به تعویق انداخته شد. قانون اساسی این کشور نیز در حالت تعلیق قرار دارد.

در ۲۰۱۶ یک گروپ وابسته به القاعده اعلام موجودیت کرد. در ۲۰۱۶، ۱۷ و ۱۸ این گروپ حتی به حملاتی در پایتخت دست زدند.

در سال ۲۰۲۳ حدود دو ملیون انسان بعلت ناامنی ها، نقض صریح حقوق بشری، مشکلات دسترسی به مواد خوراکی و حملات وابسته به القاعده از محلات اصلی بودوباش خود بیجا شده و با تکالیف عدیده ای دست و گریبان شدند. روابط افغانستان با بورکینافاسو: در کتاب (افغانستان و جهان – کشورهای آسیا و افریقا) منتشره ریاست مطالعات منطقوی وزارت خارجه ج.ا.ا سال ۲۰۰۴ شرحی درباره بورکینافاسو وجود ندارد و این میرساند که این دو هیچگونه روابط سیاسی باهم ندارند.